



สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ผลงานชิ้นที่ 1



การขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามนโยบาย “เรียนดี มีความสุข”
โดยใช้กระบวนการนิเทศ PIDRE และทฤษฎีระบบสู่การปฏิบัติ
กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

ความเป็นมา



ในปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ได้เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญเพื่อมุ่งให้เกิดองค์ความรู้ที่คงทนและก่อให้เกิดสมรรถนะสำคัญต่อผู้เรียนเองตามที่หลักสูตรกำหนด ดังนั้น การปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนจากแบบตั้งรับ (Passive Learning) ที่เน้นป้อนข้อมูลโดยการท่องจำเนื้อหาเป็นการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทางสพฐ. ได้มุ่งเน้นเป็นอย่างยิ่ง เพื่อพัฒนากระบวนการคิดขั้นสูง เชิงระบบที่นำไปสู่สมรรถนะหลักที่จำเป็นในแต่ละระดับตามแนวทางการจัด การเรียนรู้เชิงรุก และการวัดผลประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้มีทักษะ และใฝ่เรียนรู้ (Learning Skills) สามารถเชื่อมโยงนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มีทักษะชีวิต (Life Skills) ในโลกยุคใหม่ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ (Active Citizen) มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรัก และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

กระบวนการนิเทศการศึกษา ถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนวิธีจัดการเรียนรู้ของครูให้เป็นครูยุคใหม่ ส่งเสริมการออกแบบและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งการนิเทศช่วยให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องได้พัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะ เพียงพอที่จะนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ สมรรถนะ คุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งกระบวนการนิเทศที่มีประสิทธิภาพและได้รับการยอมรับ นั่นคือ PIDRE (สังกัด อุทรานันท์ อ้างถึงในวัชรรา เล่าเรียนดี 2550, 25 - 26) ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ คือ ขั้นที่ 1 วางแผนการนิเทศ (Planning-P) ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ความเข้าใจ (Informing-I) ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติงาน (Doing-D) ขั้นที่ 4 สร้างเสริมกำลังใจ (Reinforcing-R) ขั้นที่ 5 ประเมินการนิเทศ (Evaluating-E) รวมทั้งทฤษฎีระบบ จึงมีส่วนที่จะช่วยให้ครูผู้สอนได้ปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรในที่สุด

จากทั้งหมดข้างต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 นำโดย นายภมร หลอดแพง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จึงได้นำกระบวนการนิเทศ PIDRE ร่วมกับทฤษฎีระบบมาใช้ในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามนโยบาย “เรียนดี มีความสุข”

วัตถุประสงค์



1. เพื่อนิเทศ ส่งเสริมครูผู้สอนในเรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
2. เพื่อให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
3. เพื่อให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
4. เพื่อให้ครูผู้สอนมีผลงานการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประจำปีการศึกษา 2567

เป้าหมาย



เชิงปริมาณ

1. สถานศึกษาในสังกัด จำนวน 106 แห่ง ได้รับการนิเทศ ติดตามในเรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
2. ครูผู้สอนในสังกัดอย่างน้อย จำนวน 1,073 คน มีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
3. ครูผู้สอนในสังกัดอย่างน้อย จำนวน 1,073 คน มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
4. ครูผู้สอนในสังกัดอย่างน้อย จำนวน 1,073 คน มีผลงานการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประจำปีการศึกษา 2567 อยู่ในระดับดีขึ้นไป
5. ครูผู้สอนในสังกัดอย่างน้อย จำนวน 1,073 คน มีความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

เชิงคุณภาพ

1. สถานศึกษาในสังกัดได้รับการนิเทศ ติดตามในเรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนอย่างทั่วถึง
2. ครูผู้สอนในสังกัดสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ครูผู้สอนในสังกัดสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ครูผู้สอนในสังกัดมีผลงานการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประจำปีการศึกษา 2567 ที่มีคุณภาพและเป็นแบบอย่างได้
5. ครูผู้สอนในสังกัดมีความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในระดับมากขึ้นไป



วิธีการดำเนินงาน/กระบวนการ



1. ทฤษฎีระบบ (System Theory) ประกอบไปด้วย

- (1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ สํารวจข้อมูลสารสนเทศเพื่อการนิเทศและสภาพปัญหาเพื่อการนิเทศ
- (2) กระบวนการ (Process) วิธีการต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่ผลงานหรือผลผลิต และในระบบการศึกษา ได้แก่ การประชุม วางแผน กำหนดบทบาทรูปแบบการนิเทศ วิธีการสอนต่าง ๆ เป็นต้น
- (3) ผลงาน (Output) หรือ ผลผลิต (Product) ได้แก่ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และความสำเร็จของครูผู้สอน เป็นต้น
- (4) การตรวจผลย้อนกลับ (Feed Back) คือ ข้อมูลเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการนิเทศซึ่งสามารถนำไปพิจารณาเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในขั้นตอนต่าง ๆ ได้



2. แนวทางการนิเทศตามรูปแบบ PIDRE ลงสู่การปฏิบัติมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนการนิเทศ (Planning-P) ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาวิเคราะห์และผู้รับการนิเทศ มีการประชุม Online
ปรึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหา รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการการนิเทศ

ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำ (Informing-I) โดยจัดการประชุมออนไลน์ชี้แจงสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการ
ของสถานศึกษาในสังกัด

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติงาน (Doing -D) โดยการลงนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active Learning) ของสถานศึกษาในสังกัด แยกตามศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 15 ศูนย์ 6 อำเภอ
รวม 106 แห่ง

ขั้นที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจ (Reinforcing-R) โดยการจัดกิจกรรมการคัดเลือกผลงาน

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ของครูผู้สอนในสังกัด และมีการมอบเกียรติบัตรรางวัล โดยท่านบริหารการศึกษา ได้แก่ ระดับดีเยี่ยม ระดับดีมาก ระดับดี และเข้าร่วม เพื่อสร้างเสริมกำลังใจ ให้แก่ครูผู้สอนให้มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานต่อไป

ขั้นที่ 5 ประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน (Evaluating-E) คณะทำงานได้ประเมินผลการดำเนินการ

จากกระบวนการทั้งหมด เพื่อพัฒนาการดำเนินงานในครั้งต่อไป



รูปแบบ/เทคนิคที่ทำให้เกิดความสำเร็จ



กระบวนการนิเทศ PIDRE และทฤษฎีระบบในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามนโยบาย “เรียนดี มีความสุข”



การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ตั้งแต่ผู้บริหารการศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และคุณครู ในการร่วมกันขับเคลื่อนงานจนประสบความสำเร็จ





เชิงปริมาณ

1. สถานศึกษาในสังกัด จำนวน 106 แห่ง ได้รับการนิเทศ ติดตามในเรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
2. ครูผู้สอนในสังกัด จำนวน 1,247 คน มีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
3. ครูผู้สอนในสังกัด จำนวน 1,247 คน มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
4. ครูผู้สอนในสังกัด จำนวน 1,229 คน มีผลงานการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประจำปีการศึกษา 2567 อยู่ในระดับดีขึ้น
5. ครูผู้สอนในสังกัด จำนวน 1,200 คน มีความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

เชิงคุณภาพ

1. สถานศึกษาในสังกัดได้รับการนิเทศ ติดตามในเรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนครบทุกแห่ง
2. ครูผู้สอนในสังกัดสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยมีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจน
3. ครูผู้สอนในสังกัดสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ครูผู้สอนในสังกัดมีผลงานการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประจำปีการศึกษา 2567 ที่มีคุณภาพและเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่นได้
5. ครูผู้สอนในสังกัดมีความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในระดับมากขึ้นไป

